

Tárgytematika / Course Description

Szociálpedagógiai munka az iskolában

AKNB_SSTM099

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Trembulyák Márta

Félév / Semester: 2019/20/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzuson a hallgatók korábbi tanulmányaikra építve- megismerik a magyar oktatási rendszer felépítését, működését, intézményi szabályozóit, az iskola belső világát. Cél, hogy kapjanak valóságos képet az iskolákban megjelenő problémákról, konfliktusokról és ezek lehetséges kezelési módjairól. A hallgatók a félév folyamán betekinhetnek az iskolai szociális munka hazai és nemzetközi gyakorlatába, valamint megismerkednek a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős feladataival, tevékenységével.

A kurzus során szerezzenek alkalmazható tudást a gyermekeket érintő, családokban kialakult problémák felismerésére, hatékony kommunikációra és segítségnyújtásra. Legyenek képesek kompetencia-fejlesztő foglalkozások tudatos tervezésére, megtartására, hatékony iskolai prevenció koordinálására és a már meglévő problémák eredményes kezelésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1) Az oktatási rendszer társadalmi funkciói – az iskola belső világa
  2. A magyar közoktatási rendszer felépítése, működése
  3. Alternatív oktatási modellek” és iskolák- jellemzői
  4. Az iskolák, mint a szociális problémák megelőzésének terepei
  5. Hátrányos helyzetűek, halmozottan hátrányos helyzetűek és veszélyeztetettek
  6. Agresszió az iskolában - Iskolai erőszak - bántalmazás
  7. Szociális kompetenciák mérése, fejlesztése az iskolában
  8. Az iskolai gyermekvédelem preventív és korrektív funkciói
  9. Az iskolai szociális munka története külföldön és Magyarországon
  10. Az iskolai szociális munka gyakorlati modelljeinek megjelenése Magyarországon
- , „Belső” iskolai szociális munka vagy ún. hagyományos modell

-,„Külső” iskolai szociális munka vagy ferencvárosi modell

-Pécsi modell

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév aláírásának feltétele egy önállóan kiválasztott közoktatási intézményben interjút készítenek az intézményben végzett szociálpedagógiai tevékenységről, a megbeszélte szempontok alapján önállóan állítják össze az interjú kérdéseit, elemzik, összegzik, saját reflexiókat fogalmaznak meg és prezentálják társaiknak. A tantárgy vizsgával zárul, az aláírás megszerzésének és a vizsgára bocsátás feltétele a sikeresen megírt zárthelyi dolgozat.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Máté Zsolt: Mozaikok a gyerekek védelmének hazai helyzetéről Iskolai szociális munka 2015.

(letölthető: www.esely.org/.../2015_4/2015-4_16_Mate_Iskolai_szocialis.pdf (2016.12.06)

Németh Gáborné Doktor Andrea: A szociális kompetencia fejlesztésének lehetőségei az iskolában

In.: Új Pedagógiai Szemle, 2008/1.

letölthető: <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00120/2008-01-ta-Nemeth-Szocialis.html>

Paula Allen- Meares- Robert O. Washington- Betty L. Welsh: Az iskolai szociális munka modelljei

In.: Budai István (szerk.): Szociális munka az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 1996. (p.93-98)

Vég Katalin: A Burattino- egy új típusú iskola és családsegítő hálózat fejlesztési alternatívája

In.: Budai István (szerk.): Szociális munka az iskolában,

Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 1996.(p.107-124)

Ajánlott irodalom:

Bábosik István: A spontán kirekesztődés, mint iskolai ártalom (p. 85-91.)

In.: Az iskolák belső világa, Szerk. : Golnhofer Erzsébet, Kiadó: Bölcsész Konzorcium, 2006.

Csapó Benő – Fejes József Balázs – Kinyó László – Tóth Edit: Az iskolai teljesítmények alakulása Magyarországon nemzetközi összehasonlításban

In: Társadalmi Riport, Budapest, 2014. Tárki,(p. 110–136.) Szerk. :Kolosi Tamás – Tóth István György

letölthető: http://www.tarki.hu/hu/publications/SR/tr_megr.pdf (2016.12.06.)

Jankó Judit: Iskolai szociális munkás hálózat, In.:Fordulópont, 2010/47.sz. 39-45.o. Letölthető: www.fordulopont.hu/fp-47_janko.pdf (2016.12.6.)

Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny – A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. Budapest. 2010.

Kende Ágnes: „Már tudnak 45 percig egy helyben ülni”, avagy „mire kellő tapasztalat lesz, addigra vége is van

a programnak”. Helyi fejlesztési programok lehetőségei az oktatási integrációban

In. Esély, 2015/4. (p.62-76)

Kertesi Gábor – Kézdi Gábor: Általános iskolai szegregáció Magyarországon az ezredforduló után Letölthető:
www.gyerekesely.hu (2016.12.6.)

Magyarországi Iskolai Szociális Munkások Egyesülete (honlap) www.miszme.hu

L. Ritók Nóra- Projektpedagógia a hátrányos helyzetű tanulók oktatásában Egy sikeres példa: Európa-projekt Berettyóújfalun

Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008

Máté Zsolt – Személyácz János szerk.: Az iskolai szociális munka kézikönyve,

INDIT Közalapítvány Pécs, 2009.

Radó Péter: Oktatási egyenlőtlenségek Magyarországon, In.: Esély, 2007/4. sz. 24-36.o

Tájékoztató a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő változásaihoz kapcsolódó miniszteri rendeleti szintű módosításokról

<http://www.kormany.hu/download/7/5a/60000/T%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3%20jsz-m%C3%B3dos%C3%ADt%C3%A1sokr%C3%B3l.pdf>
